

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 21. decembra 2016¹

„Odvolanie — Štátna pomoc — Vnútroštátna daň z leteckej dopravy — Uplatnenie odlišných sadzieb dane — Znížená sadzba v prípade letov s miestom určenia nachádzajúcim sa najviac 300 km od vnútroštátneho letiska — Výhoda — Selektívna povaha — Použitie v prípade, keď môže daňové opatrenie predstavovať obmedzenie voľného poskytovania služieb — Vymáhanie — Spotrebná daň“

V spojených veciach C-164/15 P a C-165/15 P,

ktorých predmetom sú dve odvolania podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 9. apríla 2015,

Európska komisia, v zastúpení: L. Flynn, D. Grespan, T. Maxian Rusche a B. Stromsky, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Aer Lingus Ltd, so sídlom v Dubline (Írsko), v zastúpení: K. Bacon a A. Robertson, QC, ako aj D. Bailey, barrister, ktorého splnomocnil A. Burnside, solicitor,

žalobca v prvostupňovom konaní (C-164/15 P) a vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní (C-165/15 P),

Ryanair Designated Activity Company, predtým Ryanair Ltd., so sídlom v Dubline (Írsko), v zastúpení: B. Kennelly, QC, I.-G. Metaxas-Maragkidis, dikigoros, a E. Vahida, avocat,

žalobca v prvostupňovom konaní (C-165/15 P),

Írsko, v zastúpení: E. Creedon, J. Quaney a A. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci E. Regan, SC, a B. Doherty, BL,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní (C-164/15 P a C-165/15 P),

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen, sudcovia M. Vilaras (spravodajca), J. Malenovský, M. Safjan a D. Šváby,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomníčka: L. Hewlett, hlavná referentka,

¹ — * Jazyk konania: angličtina.

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní 7. apríla 2016,
po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 5. júla 2016,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojimi odvolaniami Európska komisia navrhuje zrušiť jednak vo veci C-164/15 P rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 5. februára 2015, Aer Lingus/Komisia (T-473/12, neuvverejnený, ďalej len „rozsudok Aer Lingus“, EU:T:2015:78), a jednak vo veci C-165/15 P rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 5. februára 2015, Ryanair/Komisia (T-500/12, neuvverejnený, ďalej len „rozsudok Ryanair“, EU:T:2015:73) (ďalej spolu len „napadnuté rozsudky“), ktorými Všeobecný súd čiastočne vyhovel žalobám, ktoré podali spoločnosti Aer Lingus Ltd a Ryanair Designated Activity Company, predtým Ryanair Ltd (ďalej len „Ryanair“), a zrušil článok 4 rozhodnutia Komisie 2013/199/EÚ z 25. júla 2012 o štátnej pomoci SA.29064 (11/C, ex 11/NN) – Diferencované daňové sadzby zavedené Írskom v oblasti leteckej dopravy (Ú. v. EÚ L 119, 2013, s. 30, ďalej len „sporné rozhodnutie“), a to v rozsahu, v akom sa v ňom nariaďuje vymáhanie pomoci od jej príjemcov v sume, ktorá bola v odôvodnení 70 uvedeného rozhodnutia stanovená na osem eur na cestujúceho.
- 2 Svojimi vzájomnými odvolaniami Aer Lingus a Ryanair taktiež požadujú zrušenie rozsudku Aer Lingus, respektíve rozsudku Ryanair.

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 659/1999

- 3 Článok 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 ZFEÚ (Ú. v. ES L 83, 1999, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339), nazvaný „Vymáhanie pomoci“, znie takto:
 - „1. Kde sa prijímajú záporné rozhodnutia v prípadoch protiprávnej pomoci, [V prípade záporného rozhodnutia týkajúceho sa protiprávnej pomoci – *neoficiálny preklad*] Komisia rozhodne, že daný členský štát podnikne všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu (ďalej sa označuje len ako ‚rozhodnutie o vymáhaní‘). Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva [Únie].
 2. Pomoc, ktorá sa má vymáhať podľa rozhodnutia o vymáhaní, bude zahŕňať úrok s príslušnou sadzbou stanovenou Komisiou. Úrok bude splatný od dátumu, kedy protiprávna pomoc bola k dispozícii príjemcovi, do dátumu jej vymáhania.
 3. Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek nariadenie Súdneho dvora [Európskej únie] podľa článku [278 ZFEÚ], vymáhanie sa bude realizovať bez meškania a v súlade s postupmi podľa vnútroštátneho práva daného členského štátu za predpokladu, že umožnia okamžité a účinné vykonanie rozhodnutia Komisie. Na tento účel a v prípade konania na národných [vnútroštátnych – *neoficiálny preklad*] súdoch dané členské štáty podniknú všetky potrebné kroky, ktoré sú k dispozícii v ich príslušných právnych systémoch, vrátane predbežných opatrení, bez dopadu na [bez toho, aby bolo dotknuté – *neoficiálny preklad*] právo [Únie].“

Nariadenie (ES) č. 1008/2008

- 4 Článok 15 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v [Únii] (Ú. v. EÚ L 293, 2008, s. 3) uvádza:

„Leteckí dopravcovia [Únie] majú právo prevádzkovať letecké dopravné služby vnútri Spoločenstva.“

- 5 Článok 23 tohto nariadenia, nazvaný „Informovanie a nediskriminácia“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Letecké cestovné a letecké sadzby, ponúkané alebo zverejnené cez internet alebo v akejkoľvek inej forme, za letecké dopravné služby z letiska na území členského štátu, na ktorý sa uplatňuje zmluva, prístupné verejnosti, zahŕňajú uplatniteľné podmienky. Konečná cena, ktorá sa má zaplatiť, je vždy uvedená a zahŕňa uplatniteľné letecké cestovné alebo leteckú sadzbu vrátane všetkých uplatniteľných daní a platieb, prirážok a poplatkov, ktoré sú nevyhnutné a predpokladajú sa v čase uverejnenia. Okrem konečnej ceny sa uvádzajú prinajmenšom tieto údaje:

a) letecké cestovné alebo letecká sadzba;

b) dane;

c) letiskové poplatky a

d) iné platby, prirážky alebo poplatky, ktoré sa týkajú napríklad bezpečnostnej ochrany alebo paliva

ak sa položky uvedené v písmenách b), c) a d) pridali do leteckého cestovného alebo leteckej sadzby [pridali k leteckému cestovnému alebo leteckej sadzbe – *neoficiálny preklad*]. Možné príplatky sa oznámia jasným, transparentným a jednoznačným spôsobom vždy na začiatku rezervačného procesu a zákazník ich akceptuje na základe slobodnej voľby („opt-in“).

Smernica 2014/104/EÚ

- 6 Odôvodnenia 3 a 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 o určitých pravidlách upravujúcich žaloby podľa vnútroštátneho práva o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže členských štátov a Európskej únie (Ú. v. EÚ L 349, 2014, s. 1) uvádzajú:

„(3) ... Úplná účinnosť článkov 101 a 102 ZFEÚ, a najmä praktický účinok zákazov stanovených v týchto článkoch si vyžadujú, aby si každý – či už jednotlivец vrátane spotrebiteľov a podnikov, alebo orgán verejnej moci – mohol na vnútroštátnych súdoch uplatniť nárok na náhradu škody, ktorú utrpel v dôsledku porušenia týchto ustanovení. ...

(4) Toto právo, vyplývajúce z práva Únie, na náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia práva hospodárskej súťaže Únie alebo vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže si vyžaduje, aby všetky členské štáty mali procesnoprávne pravidlá, ktoré zabezpečia jeho účinný výkon. ...“

- 7 Článok 13 tejto smernice, nazvaný „Obhajoba založená na prenesení“, je formulovaný takto:

„Členské štáty zabezpečia, aby žalovaný v konaní o žalobe o náhradu škody mohol na obhajobu proti nároku na náhradu škody namietat skutočnosť, že žalobca preniesol celé zvýšenie ceny, ktoré vzniklo v dôsledku porušenia práva hospodárskej súťaže, alebo jeho časť na iné osoby. Dôkazné bremeno v súvislosti s prenesením zvýšenia ceny na iné osoby znáša žalovaný, ktorý môže v primeranej miere požadovať sprístupnenie informácií od žalobcu alebo tretích osôb.“

Okolnosti predchádzajúce sporu:

- 8 Okolnosti predchádzajúce sporu, ako vyplývajú z bodov 1 až 13 napadnutého rozsudku, možno zhrnúť takto.
- 9 S účinnosťou od 30. marca 2009 zaviedlo Írsko spotrebnú daň, nazvanú „Air Travel Tax“ (daň z leteckej dopravy, ďalej len „DLD“), ktorá sa vyberá priamo od prevádzkovateľov leteckých služieb v prípade každej osoby cestujúcej lietadlom z letiska nachádzajúceho sa v Írsku, s výhradou niekoľkých výnimiek, ktoré nemajú význam v prejednávanej veci. Za DLD a jej odvádzanie boli zodpovední prevádzkovatelia leteckých služieb, ktorí v konečnom dôsledku mohli preniesť sumu tejto dane do ceny letenky.
- 10 V čase zavedenia sa daň počítala na základe vzdialenosti medzi letiskom odletu a cieľovým letiskom, pričom stanovovala dve odlišné sadzby pre letecké spoločnosti, konkrétne dve eurá na pasažiera v prípade letu z letiska nachádzajúceho sa v Írsku na miesto určenia nachádzajúce sa najviac 300 km od letiska v Dubline (Írsko) (ďalej len „znižovaná sadzba DLD“) a desať eur vo všetkých ostatných prípadoch (ďalej len „vyššia sadzba DLD“).
- 11 Dňa 21. júla 2009 podala Ryanair Európskej komisii dve samostatné sťažnosti týkajúce sa DLD, pričom prvá sa týkala porušení ustanovení o štátnej pomoci a druhá článku 56 ZFEÚ a nariadenia č. 1008/2008. V nadväznosti na druhú sťažnosť Komisia začala vyšetrovanie týkajúce sa možného porušenia ustanovení týkajúcich sa slobodného poskytovania služieb a 18. marca 2010 zaslala írskym orgánom výzvu. Írsko následne s účinnosťou od 1. marca 2011 zmenilo spôsob výpočtu DLD a zaviedlo jednotnú sadzbu vo výške troch eur na cestujúceho uplatňovanú na všetky lety bez ohľadu na dosiahnutú vzdialenosť, takže Komisia svoje vyšetrovanie uzavrela.
- 12 V nadväznosti na prvú sťažnosť Komisia 13. júla 2011 začala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ vo vzťahu k zníženej sadzbe DLD. Na záver tohto konania Komisia prijala sporné rozhodnutie.
- 13 Článok 1 tohto rozhodnutia uvádza, že štátna pomoc vo forme nižšej daňovej sadzby z leteckej dopravy, ktorú Írsko protiprávne uplatňovalo v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ a ktorá sa v období od 30. marca 2009 do 1. marca 2011 vzťahovala na všetky odlety z letiska, z ktorého každoročne odlietalo 10 000 cestujúcich na miesto určenia vzdialené najviac 300 km od letiska v Dubline, pričom tieto odlety sa prevádzkovali prostredníctvom lietadla, ktoré je schopné prepraviť viac ako 20 cestujúcich a ktoré sa nevyužíva na štátne alebo vojenské účely, je nezlučiteľná s vnútorným trhom.
- 14 Článok 4 bod 1 sporného rozhodnutia ukladá Írsku povinnosť vymáhať protiprávnu pomoc. Z odôvodnenia 70 tohto rozhodnutia vyplýva, že výška pomoci, ktorá sa má vymôcť, zodpovedá rozdielu medzi zníženou sadzbou DLD a vyššou sadzbou DLD, čo znamená osem eur na každého prepraveného cestujúceho. To isté odôvodnenie uvádza Aer Lingus a Ryanair medzi príjemcami pomoci.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnuté rozsudky

- 15 Návrhmi, ktoré boli podané do kancelárie Všeobecného súdu 1. novembra 2012 (vec T-473/12) a 15. novembra 2012 (vec T-500/12), Aer Lingus a Ryanair podali žaloby smerujúce k zrušeniu sporného rozhodnutia.
- 16 Vo veci T-473/12 Aer Lingus na podporu svojej žaloby uviedla päť žalobných dôvodov, a to prvý žalobný dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení zo strany Komisie, keď v spornom rozhodnutí dospela k záveru, že znížená sadzba DLD predstavuje „štátnu pomoc“, druhý žalobný

dôvod založený na porušení zásad právnej istoty, efektivity a riadnej správy vecí verejných tým, že sporné rozhodnutie nariaďuje vymáhanie pomoci, tretí žalobný dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení a na zjavne nesprávnom posúdení, ktorého sa Komisia dopustila tým, že nezohľadnila prenesenie DLD na cestujúcich v rámci kvalifikácie pomoci a v rámci vyčíslenia výšky výhody, štvrtý žalobný dôvod založený na porušení článku 14 nariadenia č. 659/1999, ako aj zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania na základe poradia, v akom sa má pomoc vymáhať, a piaty žalobný dôvod založený na porušení povinnosti odôvodnenia.

- 17 Vo veci T-500/12 Ryanair na podporu svojej žaloby uviedla päť žalobných dôvodov, a to prvý žalobný dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení, ktorým je postihnuté rozhodnutie Komisie, keďže podľa Komisie predstavuje vyššia sadzba DLD „obvyklú“ alebo „legitímnu bežnú“ sadzbu, druhý žalobný dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení a na zjavne nesprávnom posúdení, ktorých sa Komisia dopustila, pokiaľ ide o posúdenie výhody poskytnutej prostredníctvom DLD, tretí žalobný dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení a na zjavne nesprávnych posúdeniach Komisie vo vzťahu k povinnosti vymáhať štátnu pomoc, štvrtý žalobný dôvod založený na neoznámení rozhodnutia Komisie o vymáhaní a piaty žalobný dôvod založený na porušení povinnosti odôvodnenia v spornom rozhodnutí.
- 18 V napadnutých rozsudkoch Všeobecný súd v prvom rade preskúmal a zamietol oba žalobné dôvody uvedené ako piate v poradí založené na porušení povinnosti odôvodnenia. Týchto častí napadnutých rozsudkov sa netýkajú ani odvolania, a ani vzájomné odvolania.
- 19 V druhom rade, pokiaľ ide konkrétne o žalobu spoločnosti Ryanair, Všeobecný súd v bodoch 42 až 56 rozsudku Ryanair preskúmal a zamietol štvrtý žalobný dôvod spoločnosti Ryanair. Ani tejto časti uvedeného rozsudku sa netýka odvolanie Komisie vo veci C-165/15 P, a ani vzájomné odvolanie spoločnosti Ryanair v rovnakej veci.
- 20 V treťom rade Všeobecný súd preskúmal a zamietol žalobné dôvody, ktoré Aer Lingus a Ryanair uviedli ako prvé v poradí. Všeobecný súd v zásade konštatoval, že Komisia sa nedopustila žiadneho nesprávneho právneho posúdenia, keď vyššiu sadzbu DLD označila za „referenčnú sadzbu“ na účely stanovenia existencie selektívnej výhody a tým, že konštatovala, že použitie odlišných sadzieb v danom prípade predstavovalo štátnu pomoc v prospech leteckých spoločností, ktorých lety podliehali počas dotknutého obdobia zníženej sadzbe DLD.
- 21 V štvrtom rade sa Všeobecný súd venoval preskúmaniu tretieho a štvrtého žalobného dôvodu spoločnosti Aer Lingus a druhého a tretieho žalobného dôvodu spoločnosti Ryanair, ktorým čiastočne vyhovel.
- 22 V rámci tohto preskúmania Všeobecný súd konštatoval, že Komisia sa dopustila „nesprávneho posúdenia a nesprávneho právneho posúdenia“ tým, že stanovila sumu pomoci, ktorá sa má vymáhať od príjemcov, medzi ktorými sú aj Aer Lingus a Ryanair, na osem eur na každého cestujúceho, ktorý využil let so zníženou sadzbou DLD, teda vo výške rozdielu medzi touto sadzbou a vyššou sadzbou DLD. Podľa Všeobecného súdu, vzhľadom na to, že ekonomická výhoda vyplývajúca z uplatnenia zníženej sadzby DLD mohla byť prenesená na cestujúcich, a to hoci aj len čiastočne, Komisia nemala právo usúdiť, že výhoda, z ktorej mali prospech dotknuté letecké spoločnosti, automaticky v každom prípade predstavovala osem eur na cestujúceho.
- 23 V bode 124 rozsudku Aer Lingus preto Všeobecný súd konštatoval, že „bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa k prípadnému porušeniu zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania, na ktoré sa odvoláva“ Aer Lingus, treba vyhovieť tretiemu a štvrtému žalobnému dôvodu jej žaloby.

- 24 Rovnako tak aj v bode 150 rozsudku Ryanair Všeobecný súd konštatoval, že treba vyhovieť druhému a tretiemu žalobnému dôvodu spoločnosti Ryanair „bez toho, aby bolo potrebné preskúmať druhú časť tretieho žalobného dôvodu a dodatočné tvrdenia, ktoré uviedla“ Aer Lingus, ktorá do tohto konania vstúpila ako vedľajší účastník konania na podporu návrhov spoločnosti Ryanair.
- 25 Preto Všeobecný súd v bode 1 výroku napadnutých rozhodnutí zrušil článok 4 sporného rozhodnutia „v rozsahu, v akom sa v ňom nariaďuje vymáhanie pomoci od jej príjemcov v sume, ktorá bola v odôvodnení 70 uvedeného rozhodnutia stanovená na osem eur na cestujúceho“. V bode 2 výroku uvedených rozsudkov žaloby v zostávajúcej časti zamietol.

Návrhy účastníkov konania pred Súdnym dvorom

- 26 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:
- zrušil bod 1 výroku napadnutých rozsudkov,
 - zamietol žaloby podané Všeobecnému súdu v celom ich rozsahu alebo subsidiárne, aby vrátil vec Všeobecnému súdu,
 - zamietol vzájomné odvolania,
 - uložil žalobcom v prvostupňovom konaní povinnosť nahradiť trovy konania, alebo subsidiárne, aby rozhodol, že o trovách konania v oboch stupňoch sa rozhodne neskôr.
- 27 Aer Lingus a Ryanair navrhujú, aby Súdny dvor:
- zrušil bod 2 výroku napadnutých rozsudkov,
 - zrušil sporné rozhodnutie,
 - zamietol odvolania a
 - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 28 Írsko navrhuje, aby Súdny dvor:
- vyhovel odvolaniam Komisie a zamietol žaloby podané Všeobecnému súdu a
 - zamietol vzájomné odvolania.

O návrhoch na opätovné začatie ústnej časti konania

- 29 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 19. júla 2016 Aer Lingus požiadala o nariadenie opätovného začatia ústnej časti konania na základe článku 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora. Na podporu svojej žiadosti sa Aer Lingus odvoláva na potrebu vyjadriť sa k návrhom, ktoré predniesol generálny advokát, a najmä k tvrdeniam a judikatúre, ktoré uviedol v bodoch 79, 80, 83 a 88 až 99 týchto návrhov. Okrem toho sa Aer Lingus domnieva, že by mala mať možnosť vyjadriť svoje pripomienky k žalobným dôvodom a tvrdeniam, ktoré nepreskúmal Všeobecný súd v tom prípade, ak by Súdny dvor zrušil rozsudok Aer Lingus a dospel k záveru, že vec je v takom stave, že je možné o nej rozhodnúť.

- 30 Listom doručeným do kancelárie Súdneho dvora 18. augusta 2016 Ryanair oznámila, že podporuje žiadosť spoločnosti Aer Lingus o nariadenie opätovného začatia ústnej časti konania a že v podstate z rovnakých dôvodov ako Aer Lingus žiada o nariadenie opätovného začatia ústnej časti konania.
- 31 Je potrebné pripomenúť, že Štatút Súdneho dvora Európskej únie a Rokovací poriadok Súdneho dvora neupravujú možnosť účastníkov konania podať pripomienky v reakcii na návrhy prednesené generálnym advokátom (rozsudok zo 4. septembra 2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, bod 30 a citovaná judikatúra).
- 32 Podľa článku 252 druhého odseku ZFEÚ je totiž povinnosťou generálneho advokáta, konajúceho nestranne a nezávisle, predkladať na verejných pojednávaniach odôvodnené návrhy v prípadoch, ktoré si v súlade so Štatútom Súdneho dvora Európskej únie vyžadujú jeho účasť. Ani návrhy generálneho advokáta, ani odôvodnenie, na základe ktorého k nim došiel, nie sú pre Súdny dvor záväzné. V dôsledku toho nesúhlas účastníka konania s návrhmi generálneho advokáta bez ohľadu na otázky, ktoré v nich skúmal, nemôže byť sám osebe dôvodom odôvodňujúcim opätovné otvorenie ústnej časti konania (rozsudok z 9. júla 2015, InnoLux/Komisia, C-231/14 P, EU:C:2015:451, body 27 a 28 citovaná judikatúra).
- 33 Súdny dvor však môže na základe článku 83 svojho rokovacieho poriadku kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o začatí alebo opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak účastník konania uvedie po skončení tejto časti konania novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora.
- 34 V tomto prípade to tak nie je. Súdny dvor totiž po vypočutí generálneho advokáta zastáva názor, že má dostatok informácií na to, aby rozhodol, a že vec nemusí byť skúmaná vzhľadom na novú skutočnosť, ktorá by mohla mať rozhodujúci vplyv na jeho rozhodnutie, alebo vzhľadom na tvrdenie, ku ktorému by pred ním nebola daná možnosť vyjadriť sa.
- 35 Pokiaľ ide konkrétne o žiadosti spoločností Aer Lingus a Ryanair, aby mohli vyjadriť svoje pripomienky k žalobným dôvodom a tvrdeniam, ktoré nepreskúmal Všeobecný súd, v tom prípade, ak by Súdny dvor zrušil napadnuté rozsudky a došiel k záveru, že vec je v takom stave, že je možné o nej rozhodnúť, z článku 168 ods. 1 písm. d) v spojení s článkom 173 ods. 1 písm. c) a článkom 170 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že účastníci konania o odvolaní sú vyzvaní, aby tak v rámci svojho odvolania, ako aj v rámci svojich vyjadrení k odvolaniu uviedli každý relevantný odvolací dôvod alebo tvrdenie, osobitne pre prípad, že by Súdny dvor v zmysle článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie vydal vo veci samej konečné rozhodnutie v prípade vyhovenia odvolaniu. Preto účastníci konania mali možnosť tak počas písomnej časti konania, ako aj počas jeho ústnej časti, predložiť svoje vyjadrenia ku všetkým aspektom veci, ktoré pokladajú za relevantné. Preto potreba, na ktorú sa odvolávajú Aer Lingus a Ryanair, aby mohli predložiť svoje vyjadrenia k odvolacím dôvodom a tvrdeniam, ktoré Všeobecný súd nepreskúmal, nie je takej povahy, aby odôvodňovala opätovné začatie ústnej časti konania.
- 36 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy sa Súdny dvor domnieva, že nie je potrebné nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania.

O vzájomných odvolaniach

- 37 Na podporu svojich jednotlivých vzájomných odvolaní, ktoré je vhodné preskúmať ako prvé, keďže spochybňujú samotnú existenciu štátnej pomoci v prejednávanej veci, spoločnosti Aer Lingus a Ryanair uvádzajú jediný odvolací dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, keď zamietol žalobný dôvod, ktorý bol v oboch ich žalobách uvedený ako prvý v poradí, ktorým namietali proti označeniu zníženej sadzby DLD ako „štátnej pomoci“.

38 Každý z týchto odvolacích dôvodov sa ďalej delí na štyri časti, ktorými Aer Lingus a Ryanair spochybňujú zákonnosť voľby Komisie, ktorú potvrdil aj Všeobecný súd, pokladať vyššiu sadzbu DLD vo výške desať eur na cestujúceho, za „bežnú“ alebo referenčnú sadzbu v rámci posúdenia selektívnej povahy výhody prameniacej z toho, že na niektoré lety sa vzťahovala znížená sadzba dve eurá na cestujúceho.

Úvodné poznámky

- 39 Je potrebné pripomenúť, že podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ ak nie je zmluvami ustanovené inak, pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvyhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.
- 40 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je pojem „pomoc“ všeobecnejší než pojem „subvencia“, pretože nezahŕňa len pozitívne plnenia, akými sú samotné subvencie, ale aj zásahy štátu, ktoré rôznymi formami znižujú výdavky obvykle zaťažujúce rozpočet podniku a ktoré hoci nie sú subvenciami v úzkom zmysle slova, majú rovnakú povahu a účinky (rozsudok z 15. novembra 2011, Komisia a Španielsko/Government of Gibraltar a Spojené kráľovstvo, C-106/09 P a C-107/09 P, EU:C:2011:732, bod 71 a citovaná judikatúra).
- 41 Z toho vyplýva, že opatrenie, ktorým verejné orgány priznajú určitým podnikom výhodné daňové zaobchádzanie, ktoré, aj keď nepredstavuje prevod štátnych prostriedkov, stavia jeho príjemcov do výhodnejšej finančnej situácie, ako je situácia iných daňovníkov, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Naopak výhody vyplývajúce zo všeobecného opatrenia, ktoré sa uplatňuje bez rozdielu na všetky hospodárske subjekty, teda z opatrenia, ktoré nie je selektívne, nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ (rozsudok z 15. novembra 2011, Komisia a Španielsko/Government of Gibraltar a Spojené kráľovstvo, C-106/09 P a C-107/09 P, EU:C:2011:732, body 72 a 73, ako aj citovaná judikatúra).
- 42 V prejednávanej veci je potrebné uviesť, ako to vyplýva z bodov 54 a 55 rozsudku Aer Lingus, ako aj z bodov 79 a 80 rozsudku Ryanair, Komisia v spornom rozhodnutí konštatovala, že na účely zistenia selektívnej povahy DLD musela identifikovať istý „referenčný systém“ a stanoviť, či toto opatrenie predstavuje odchýlku od tohto systému. Komisia po tom, čo konštatovala, že znížená sadzba DLD sa v podstate vzťahovala len na vnútroštátne destinácie a len na 10 až 15 % celkového množstva letov podliehajúcich DLD, dospela k záveru, že vyššiu sadzbu DLD je potrebné pokladať za štandardnú sadzbu referenčného systému, zatiaľ čo znížená sadzba predstavuje výnimku.
- 43 Pokiaľ ide o tieto úvahy, Aer Lingus a Ryanair sa pred Všeobecným súdom obmedzili na kritiku toho, že na účely stanovenia selektívnej povahy DLD bola vyššia sadzba tejto dane použitá ako referenčná sadzba.
- 44 Všeobecný súd však po tom, čo preskúmal a zamietol tvrdenia, ktoré v tomto ohľade uviedli Aer Lingus a Ryanair, konštatoval v bode 76 rozsudku Aer Lingus, respektíve v bode 90 rozsudku Ryanair, že Komisia sa nedopustila žiadneho nesprávneho právneho posúdenia, keď označila vyššiu sadzbu DLD za „referenčnú sadzbu“ a v dôsledku toho, že použitie odlišných sadziieb vytvorilo štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ v prospech tých leteckých spoločností, ktorých lety podliehali zníženej sadzbe DLD v relevantnom období, ktorého sa týka sporné rozhodnutie.
- 45 Práve toto posúdenie Všeobecného súdu je podľa spoločností Aer Lingus a Ryanair postihnuté nesprávnym právnym posúdením z dôvodov, ktoré uvádzajú v rámci rôznych častí svojho jediného odvolacieho dôvodu.

- 46 Práve v tomto kontexte je potrebné preskúmať rôzne časti jediného odvolacieho dôvodu spoločností Aer Lingus a Ryanair, ktoré majú preukázať, že úvaha Všeobecného súdu, ktorá potvrdila použitie vyššej sadzby DLD ako referenčnej sadzby a nezohľadnila možnosť čiastočného vrátenia tejto dane tým prevádzkovateľom, ktorí podliehali vyššej sadzbe, je postihnutá nesprávnym právnym posúdením. Najprv bude preskúmaná prvá časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair, následne štvrtá časť toho istého odvolacieho dôvodu a napokon spoločne všetky časti jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Aer Lingus spolu s druhou a treťou časťou jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair.

O prvej časti jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair

Argumentácia účastníkov konania

- 47 Ryanair spochybňuje postup Všeobecného súdu, ktorý v bodoch 74 až 76 rozsudku Ryanair zamietol jej tvrdenie, podľa ktorého na určenie, či DLD uložená vo forme zníženej sadzby predstavovala štátnu pomoc, mala byť ako vhodná referenčná sadzba použitá sadzba vo výške tri eurá, ktorú v marci 2011 zaviedli írské orgány. Podľa spoločnosti Ryanair skutočnosť, že táto sadzba vo výške tri eurá sa neuplatňovala počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje sporné rozhodnutie, nebráni tomu, aby bola použitá ako referenčná sadzba. Sadzba vo výške desať eur neexistovala nikdy nezávisle od zníženej sadzby a obe tieto sadzby boli zavedené a zrušené súčasne. V dôsledku toho podľa spoločnosti Ryanair v tejto veci nikdy neexistovala „štandardná“ alebo „referenčná“ sadzba.
- 48 Komisia a írsky vláda v prvom rade tvrdia, že táto časť jediného odvolacieho dôvodu je neúčinná, keďže Ryanair sa obmedzuje len na spochybnenie bodu 74 rozsudku Ryanair a nespochybňuje dôvody, ktoré Všeobecný súd uviedol v bodoch 75 a 76 tohto rozsudku, ktoré samy osebe postačujú na zamietnutie jej tvrdenia, ktoré uviedla pred Všeobecným súdom. Subsidiárne spochybňujú dôvodnosť tvrdení spoločnosti Ryanair.

Posúdenie Súdny dvorom

- 49 V rozpore s tým, čo uvádza Komisia a írsky vláda, prvá časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair nie je neúčinná. Ryanair totiž vo svojom odvolaní uvádza, že táto časť sa netýka len bodu 74, ale rovnako tak aj bodov 75 a 76 rozsudku Ryanair. Okrem toho tieto tri body v podstate rozvíjajú ten istý dôvod založený na konštatovaniach, že počas obdobia, ktorého sa týka sporné rozhodnutie, sa sadzba vo výške tri eurá neuplatňovala, a preto ju nemožno použiť ako referenčnú sadzbu.
- 50 Pokiaľ však ide o jej dôvodnosť, argumentácia spoločnosti Ryanair nemôže uspieť.
- 51 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že pokiaľ ide o posúdenie podmienky selektívnosti, článok 107 ods. 1 ZFEÚ ukladá, aby sa určilo, či je v rámci daného právneho režimu vnútroštátne opatrenie spôsobilé zvýhodniť „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovarov“ oproti iným, ktorí by sa vzhľadom na cieľ sledovaný týmto režimom nachádzali v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii (rozsudok z 15. novembra 2011, Komisia a Španielsko/Government of Gibraltar a Spojené kráľovstvo, C-106/09 P a C-107/09 P, EU:C:2011:732, bod 75 a citovaná judikatúra).
- 52 Ako však v podstate uviedol generálny advokát v bode 41 svojich návrhov, takéto posúdenie nie je možné vykonať tak, že sa vykoná porovnanie medzi sumou, ktorú mali odviešť letecké spoločnosti podliehajúce zníženej sadzbe DLD a hypotetickou daňovou povinnosťou, vypočítanou na základe sadzby, ktorá, ako pripúšťa aj samotná spoločnosť Ryanair, sa v období, ktorého sa týka napadnuté rozhodnutie, neuplatňovala na žiaden let a na žiadnu leteckú spoločnosť. Preto, ako Všeobecný súd správne uviedol v bode 75 rozsudku Ryanair, stanovenie inej referenčnej sadzby než takej, ktorá sa skutočne počas dotknutého obdobia uplatňovala, by neumožnilo zohľadniť všetky účinky DLD.

- 53 Z uvedeného vyplýva, že body 74 až 76 rozsudku Ryanair nie sú postihnuté nesprávnym právnym posúdením, ktoré namieta Ryanair, a prvú časť jej jediného odvolacieho dôvodu je potrebné zamietnuť.

O štvrtej časti jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair

Argumentácia účastníkov konania

- 54 Štvrtou časťou svojho jediného odvolacieho dôvodu Ryanair tvrdí, že v rozpore s tým, čo uvádza Všeobecný súd v bode 89 rozsudku Ryanair, skutočnosť, že dve sadzby DLD boli zavedené súčasne, je relevantná pre posúdenie povahy zníženej sadzby ako „štátnej pomoci“. Súčasné zavedenie dvoch sadziieb nebolo otázkou konkrétnej „techniky daného opatrenia“, ako to označil Všeobecný súd. Írsko totiž nemohlo zaviesť jednotnú sadzbu vo výške desať eur na cestujúceho, a práve z tohto dôvodu neskôr nahradilo dve sadzby DLD jednotnou sadzbou vo výške tri eurá na cestujúceho. Ryanair dodáva, že len tá skutočnosť, že znížená sadzba DLD sa uplatňovala menej často, nepostačuje na vylúčenie tejto sadzby ako referenčnej sadzby, pričom častosť operácií podliehajúcich zdaneniu podľa príslušnej sadzby je len jedným prvkom medzi inými prvkami, ktoré je potrebné zohľadniť.
- 55 Komisia sa domnieva, že táto časť je nedôvodná, zatiaľ čo írsky štát tvrdí, že je neprípustná, pretože je nedostatočne rozvedená, a subsidiárne, že je nedôvodná.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 56 V rozpore s tým, čo tvrdí írsky štát, Ryanair dostatočne vysvetlila právny základ a dôvody, pre ktoré sa domnieva, že bod 89 rozsudku Ryanair je postihnutý nesprávnym právnym posúdením.
- 57 Rovnako tak platí, že tieto dôvody neumožňujú spochybníť správnosť postupu Všeobecného súdu, keď zamietol argumentáciu spoločnosti Ryanair, takže túto časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair je taktiež potrebné zamietnuť.
- 58 Ako totiž Všeobecný súd v podstate uviedol v bode 89 rozsudku Ryanair, konštatovať, že znížená sadzba DLD neposkytovala podnikom, ktoré jej podliehali, selektívnu výhodu len preto, že táto sadzba bola zavedená v rovnakom čase ako sadzba desať eur na cestujúceho, by sa rovnalo tomu, že povaha štátnej intervencie ako štátnej pomoci by závisela od použitej techniky. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že článok 107 ods. 1 ZFEÚ nerozlišuje medzi štátnymi zásahmi podľa techniky použitej vnútroštátnymi orgánmi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. novembra 2011, Komisia a Španielsko/Government of Gibraltar a Spojené kráľovstvo, C-106/09 P a C-107/09 P, EU:C:2011:732, bod 87 a citovanú judikatúru).
- 59 Preto je rovnako potrebné zamietnuť aj štvrtú časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair.

O jedinom odvolacom dôvode spoločnosti Aer Lingus a o druhej a tretej časti jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair

Argumentácia účastníkov konania

- 60 Jediný odvolací dôvod spoločnosti Aer Lingus sa skladá zo štyroch častí. V rámci prvej časti Aer Lingus tvrdí, že ak sa má bod 43 rozsudku Aer Lingus vykladať v tom zmysle, že pri preskúmaní povahy určitého opatrenia ako štátnej pomoci sa nikdy nesmie zohľadniť prípadný rozpor tohto opatrenia s inými ustanoveniami práva Únie, než sú články 107 a 108 ZFEÚ, je postihnutý nesprávnym právnym posúdením. Podľa spoločnosti Aer Lingus uznal Súdny dvor relevantnosť tejto otázky v bodoch 31 a 32 svojho rozsudku z 27. marca 1980, Denkavit italiana (61/79, EU:C:1980:100), a v bodoch 14 až 16

svojho rozsudku z 10. júla 1980, Ariete (811/79, EU:C:1980:195). Okrem toho z bodov 23 a 24 rozsudku z 27. septembra 1988, Asteris a i. (106/87 až 120/87, EU:C:1988:457), a z bodu 60 rozsudku z 1. júla 2010, ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni/Komisia (T-62/08, EU:T:2010:268), vyplýva, že platba, ktorú štát zaplatí ako náhradu za škodu, ktorú spôsobil, nepredstavuje štátnu pomoc.

- 61 V tomto kontexte Aer Lingus pripomína, že pred Všeobecným súdom uviedla, že vybratie DLD v sadzbe desať eur na cestujúceho je protiprávne z dôvodu rozporu s článkom 56 ZFEÚ a nariadením č. 1008/2008, pričom DLD vybratá v tejto výške môže byť dotknutým spoločnostiam vrátená. Táto protiprávnosť však bráni tomu, aby bola znížená sadzba DLD označená za štátnu pomoc.
- 62 Druhou časťou svojho jediného odvolacieho dôvodu Aer Lingus tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 63 rozsudku Aer Lingus konštatoval, že Komisia bola oprávnená označiť sadzbu desať eur na cestujúceho za „štandardnú“ ukladanú sadzbu, aj keď táto sadzba je protiprávna. Bod 58 uvedeného rozsudku, podľa ktorého sa tvrdenie spoločnosti Aer Lingus zakladá na nesprávnom predpoklade, je protirečivé a chybné, keďže Komisia v spornom rozhodnutí len konštatovala, že obmedzenie voľného poskytovania služieb vytvárala existencia dvoch rôznych sadziieb DLD, a nie samotná vyššia sadzba.
- 63 V rámci tretej časti svojho jediného odvolacieho dôvodu Aer Lingus napáda bod 60 rozsudku Aer Lingus, podľa ktorého, keďže takú daňovú diskrimináciu, ktorá vyplýva z existencie dvoch sadziieb DLD, je možné napraviť buď zvýšením zníženej sadzby na úroveň vyššej sadzby, alebo naopak, znížením vyššej sadzby na úroveň zníženej sadzby, alebo zavedením novej jednotnej sadzby, je nesprávne tvrdiť, že vyššia sadzba DLD je protiprávna. Podľa spoločnosti Aer Lingus tento bod zamieňa otázku kroku, ktorý má členský štát prijať na ukončenie diskriminácie v budúcnosti s tým, aký krok je potrebné podniknúť na nápravu „historickej“ protiprávnosti diskriminačných daňových sadziieb.
- 64 Napokon v rámci štvrtej časti svojho jediného odvolacieho dôvodu Aer Lingus napáda bod 61 rozsudku Aer Lingus, podľa ktorého „... aj keby bol prípadný nárok na vrátenie [DLD zaplatenej podľa sadzby desať eur na cestujúceho] preukázaný, nebolo by možné priznať ho automaticky, ale závisel by od radu faktorov, akými sú premlčacie lehoty uplatňované podľa vnútroštátneho práva a dodržiavanie základných zásad ako neexistencia bezdôvodného obohatenia“. Aer Lingus tvrdí, že vnútorná protiprávnosť vyššej sadzby DLD alebo odlišných sadziieb, ako aj skutočnosť, že Írsko je v zásade povinné vrátiť spoločnostiam, ktoré odvedli DLD podľa vyššej sadzby, rozdiel medzi ňou a zníženou sadzbou, znamená, že vyššiu sadzbu nie je možné pokladať za „štandardnú“ daňovú sadzbu.
- 65 Druhou časťou svojho jediného odvolacieho dôvodu Ryanair tvrdí, že sadzba DLD vo výške desať eur na cestujúceho nemôže predstavovať „referenčnú sadzbu“ pre posúdenie zníženej sadzby DLD ako opatrenia s povahou štátnej pomoci, keďže analogicky s tým, čo Súdny dvor konštatoval vo svojom rozsudku zo 6. februára 2003, Stylianakis (C-92/01, EU:C:2003:72), alebo analogicky podľa tohto rozsudku, sadzba vo výške desať eur na cestujúceho je v rozpore s článkom 56 ZFEÚ a s nariadením č. 1008/2008. Pokladať vyššiu sadzbu za referenčnú sadzbu narušuje jednotnosť práva Únie.
- 66 V rámci tretej časti svojho jediného odvolacieho dôvodu Ryanair tvrdí, že Všeobecný súd v bode 88 rozsudku Ryanair nesprávne odkázal na „hypotetické žiadosti o vrátenie“ DLD odvedenej podľa vyššej sadzby. Podľa nej bolo vyrubenie dane podľa tejto sadzby v rozpore s právom Únie a preplatok zaplatenej dane musí byť dotknutým podnikom vrátený.
- 67 Komisia a írsky štát spochybňujú argumentáciu, ktorú uviedli Aer Lingus a Ryanair, a domnievajú sa, že je potrebné zamietnuť ju ako nedôvodnú.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 68 Pokiaľ ide v prvom rade o prvú časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Aer Lingus, je potrebné pripomenúť, že na posúdenie prípadnej povahy daňového opatrenia ako „štátnej pomoci“, a najmä na určenie, či toto opatrenie vedie k výhodnejšiemu daňovému zaobchádzaniu s jeho adresátmi v porovnaní s inými daňovníkmi, sú relevantné len účinky, ktoré toto daňové opatrenie vyvoláva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. novembra 2011, Komisia a Španielsko/Government of Gibraltar a Spojené kráľovstvo, C-106/09 P a C-107/09 P, EU:C:2011:732, bod 87 a citovanú judikatúru).
- 69 Preto skutočnosť, že daňové opatrenie je v rozpore s inými ustanoveniami práva Únie ako článku 107 a 108 ZFEÚ, nemôže vylúčiť, že by vyňatie z tohto daňového opatrenia, z ktorého majú prospech niektorí daňovníci počas toho, ako sporné daňové opatrenie vyvoláva účinky voči iným daňovníkom, pričom nebolo ani zrušené, ani vyhlásené za neplatné, a tým za neuplatniteľné, nemohlo byť posúdené ako „štátna pomoc“ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. marca 2005, Heiser, C-172/03, EU:C:2005:130, bod 38).
- 70 Je to v podstate to, čo uviedol Všeobecný súd v bode 43 rozsudku Aer Lingus, a navyše aj v bode 65 rozsudku Ryanair. V rozpore s tým, čo uvádza Aer Lingus v rámci prvej časti svojho jediného odvolacieho dôvodu, teda bod 43 rozsudku Aer Lingus nie je postihnutý žiadnym nesprávnym právnym posúdením.
- 71 Túto úvahu nespochybňuje ani judikatúra, na ktorú sa odvoláva Aer Lingus, ktorá je citovaná v bode 60 tohto rozsudku.
- 72 Z tejto judikatúry totiž vyplýva len to, že štátnu pomoc nepredstavuje také vrátenie dane, ktorá bola od podniku vybratá na základe porušenia práva Únie, a ani náhrada škody vrátane úrokov priznaná podnikom, ktorá je uložená vnútroštátnym orgánom ako náhrada za ujmu, ktorú im spôsobili.
- 73 Štátna pomoc, ktorej sa týka sporné rozhodnutie, však nepochádza ani z vrátenia dane odvedenej spoločnosťami Aer Lingus a Ryanair, ktorá bola v rozpore s inými ustanoveniami práva Únie, než sú články 107 a 108 ZFEÚ, a ani z náhrady škody a úrokov, ktoré by týmto dvom podnikom boli poskytnuté. Táto judikatúra preto nie je v týchto veciach relevantná.
- 74 Z toho vyplýva, že prvá časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Aer Lingus musí byť zamietnutá.
- 75 Pokiaľ ide ďalej o druhú až štvrtú časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Aer Lingus, ako aj druhú a tretiu časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair, je potrebné konštatovať, že tie vychádzajú z predpokladu, že úplný alebo čiastočný rozpor DLD s inými ustanoveniami práva Únie, než články 107 a 108 ZFEÚ, môže mať vplyv na posúdenie úplného alebo čiastočného vyňatia spod tejto dane, z ktorého majú prospech niektorí prevádzkovatelia, ako štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže takýto rozpor mohol prostredníctvom konania pred vnútroštátnymi súdmi viesť najmä k úplnému alebo čiastočnému vráteniu dotknutej dane iným prevádzkovateľom, ktorí z dotknutého oslobodenia nemali prospech.
- 76 Je však nesporné, že ak Komisia uskutočnila posúdenie a vydala sporné rozhodnutie, dotknuté daňové opatrenie vyvolávalo účinky v tom zmysle, že niektoré letecké spoločnosti platili DLD podľa zníženej sadzby, zatiaľ čo iné, ktoré sa podľa posúdenia Komisie nachádzali v porovnateľnej právnej a skutkovej situácii, pokiaľ ide o ciele dotknutého daňového opatrenia, čo nespochybňujú ani Ryanair a Aer Lingus, platili rovnakú daň podľa vyššej sadzby.

- 77 Z úvah uvedených v bodoch 68 a 69 tohto rozsudku vyplýva, že Komisia musela zohľadniť tieto účinky a nemohla ich ignorovať len z toho dôvodu, že letecké spoločnosti, ktoré podliehali menej výhodnému zaobchádzaniu, mohli prípadne získať vrátenie preplatku odvedenej dane, a to prostredníctvom konania pred vnútroštátnymi súdmi, prípadne aj na základe ustanovení práva Únie iných než články 107 a 108 ZFEÚ.
- 78 Je totiž potrebné uviesť, že rozhodnúť s konečnou platnosťou o prípadnom vrátení dane, ktorá je údajne protiprávna vzhľadom na právny poriadok dotknutého členského štátu alebo vzhľadom na ustanovenia práva Únie iné než články 107 a 108 ZFEÚ, neprislúcha rozhodnúť Komisii, ale vnútroštátnym súdom, a to prípadne po tom, ako dostanú od Súdneho dvora prostredníctvom prejudiciálneho konania potrebné usmernenia o rozsahu a výklade práva Únie. Potrebný účinok článku 107 ZFEÚ by bol značne oslabený, ak by bola Komisia povinná predtým, ako označí daňové opatrenie za „štátnu pomoc“ v zmysle tohto článku, vyčekať na rozhodnutie príslušných súdov, pokiaľ ide o prípadné vrátenie preplatku platby alebo dane, ktoré zaplatili niektorí platitelia.
- 79 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné druhú až štvrtú časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Aer Lingus, ako aj druhú a tretiu časť jediného odvolacieho dôvodu spoločnosti Ryanair ako nedôvodné, a preto zamietnuť vzájomné odvolania v celom rozsahu.

O odvolaniach

- 80 Na podporu každého zo svojich odvolaní Komisia uvádza jediný žalobný dôvod založený na porušení článku 108 ods. 3 ZFEÚ a článku 14 nariadenia č. 659/1999, pričom rozvádza rovnaké tvrdenia. Tento odvolací dôvod smeruje proti bodom 88 až 127 rozsudku Aer Lingus a bodom 119 až 152 rozsudku Ryanair.

Argumentácia účastníkov konania

- 81 Komisia vytyka Všeobecnému súdu nesprávne právne posúdenia a porušenie článku 108 ods. 3 ZFEÚ a článku 14 nariadenia č. 659/1999 tým, že keď rozhodol, že Komisia bola povinná zohľadniť to, do akej miery príslušné letecké spoločnosti preniesli na pasažierov výhodu, ktorú mali zo zníženej sadzby DLD, zdefinoval nové ekonomické kritérium pre určenie súm, ktoré je potrebné vrátiť v prípade štátnej pomoci, ako je tento prípad.
- 82 Aer Lingus spochybňuje tvrdenia Komisie, ktoré vychádzajú z nesprávneho pochopenia rozsudku Aer Lingus. Pripomína, že Všeobecný súd konštatoval, že DLD je spotrebnou daňou, inými slovami nepriamou daňou zaťažujúcou cestujúcich, ktorí mali prospech zo zníženej sadzby DLD. Dotknuté daňové opatrenie preto nemožno prirovnať k podpore zo strany štátu alebo k opatreniu, ktoré umožní podniku uskutočniť úsporné opatrenia. Aer Lingus dodáva, že jej nebolo umožnené získať od osôb cestujúcich na letoch podliehajúcich zníženej sadzbe sumu vyššiu ako táto sadzba, a ak by mala vrátiť osem eur na letenku, ako to požaduje Komisia, nemohla by túto sumu retroaktívne vymáhať od cestujúcich, ktorí si zakúpili dotknuté letenky podľa zníženej sadzby.
- 83 Ryanair v prvom rade tvrdí, že jediný odvolací dôvod Komisie je neúčinný. Podľa nej na odôvodnenie zrušenia článku 4 sporného rozhodnutia Všeobecný súd uviedol tri rôzne dôvody, a to v bodoch 120 až 133, 134 až 144 a 145 až 149 rozsudku Ryanair. Odvolanie Komisie sa týka len prvého z týchto dôvodov, týkajúceho sa rozsahu prenesenia DLD na cestujúcich, zatiaľ čo ďalšie dva týkajúce sa jednak osobitnej situácie, ako aj konkurenčných tlakov na dotknutom trhu a jednak chýbajúceho odôvodnenia, pokiaľ ide o potrebu vymáhať rozdiel medzi vyššou a zníženou sadzbou DLD na obnovenie pôvodnej situácie, Komisia nespochybnila.

84 Ryanair subsidiárne uvádza, že jediný odvolací dôvod Komisie je nedôvodný. Všeobecný súd sa totiž obmedzil len na uplatnenie zásady, podľa ktorej je potrebné určiť skutočnú hodnotu výhody, ktorá bola získaná prostredníctvom pomoci. Okrem toho Komisia zveličuje ťažkosti spojené s presným stanovením tejto sumy v prípade, ak by malo byť zachované riešenie, ktoré zvolil Všeobecný súd. Ryanair napokon konštatuje, že by bolo nelogické, ak by nebol zohľadnený dopad výhody, ktorú získal príjemca pomoci, na zákazníkov, zatiaľ čo smernica 2014/104 umožňuje, aby pôvodca porušenia súťažných pravidiel unikol plateniu náhrady škody a úrokov vyplývajúcich zo zvýšenia ceny v dôsledku porušenia, ak bolo toto zvýšenie ceny prenesené na zákazníkov žalobcu.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 85 Na úvod treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Ryanair, jediný odvolací dôvod Komisie nie je neúčinný.
- 86 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v rámci odvolania musia byť odvolacie dôvody, ktoré smerujú proti doplnujúcim dôvodom rozhodnutia Všeobecného súdu, bez ďalšieho zamietnuté ako neúčinné, keďže nemôžu mať za následok zrušenie tohto rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2010, Komisia/Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, bod 75 a citovanú judikatúru).
- 87 V prejednávanej veci v rozpore s tvrdeniami spoločnosti Ryanair však body 120 až 149 rozsudku Ryanair neuvádzajú tri rôzne dôvody, z ktorých každý osebe by postačoval na odôvodnenie zrušenia článku 4 sporného rozhodnutia. Tieto body, podobne ako body 104 až 123 rozsudku Aer Lingus, vypracované vo veľmi podobnom znení, rozvíjajú rôzne aspekty rovnakej úvahy Všeobecného súdu odôvodňujúceho jeho rozhodnutie, uvedené v bode 123 rozsudku Aer Lingus a v bode 119 rozsudku Ryanair, podľa ktorého sa Komisia dopustila „nesprávneho posúdenia a nesprávneho právneho posúdenia“ tým, že stanovila sumu pomoci, ktorá sa má od leteckých spoločností vymáhať, na osem eur na cestujúceho. Tieto rôzne aspekty sú vzájomne spojené a Ryanair ich oddeľuje umelým spôsobom a pri popretí ich vnútornej koherencie do troch dôvodov, ktoré sú údajne odlišné.
- 88 Navyše argumentácia Komisie spochybňuje celé odôvodnenie Všeobecného súdu, a nie len jeho časť, ako to nesprávne uvádza Ryanair.
- 89 Po tomto spresnení, pokiaľ ide o hmotnoprávne posúdenie jediného odvolacieho dôvodu Komisie, je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora si povinnosť dotknutého členského štátu odstrániť prostredníctvom vymáhania pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú so spoločným trhom, kladie za cieľ nastolenie pôvodného stavu pred poskytnutím pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. apríla 1995, Komisia/Taliansko, C-350/93, EU:C:1995:96, bod 21 a citovanú judikatúru).
- 90 Tento cieľ sa dosiahne vtedy, keď je predmetná pomoc, v danom prípade zvýšená o úroky z omeškania, vrátená jej príjemcom alebo inými slovami podnikmi, ktoré ju skutočne použili. Týmto vrátením stráca príjemca výhodu, z ktorej mal prospech v porovnaní so svojimi konkurentmi na trhu, a obnovuje sa situácia pred poskytnutím pomoci (rozsudok z 29. apríla 2004, Nemecko/Komisia, C-277/00, EU:C:2004:238, bod 75 a citovaná judikatúra).
- 91 Navyše vymáhanie protiprávnej pomoci s cieľom návratu do pôvodného stavu nezahŕňa odlišnú rekonštrukciu minulosti v závislosti od takých hypotetických okolností, akými sú voľby, často viacnásobné, ktoré mohli urobiť dotknuté subjekty, keďže skutočne vykonané voľby spojené s prijatím pomoci sa môžu ukázať ako nenávratné (rozsudok z 15. decembra 2005, Unicredito Italiano, C-148/04, EU:C:2005:774, bod 118).

- 92 Z toho v podstate vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 62 svojich návrhov, že vrátenie tejto pomoci predpokladá vymáhanie výhody, ktorú táto pomoc poskytla svojmu príjemcovi, a nie vrátenie prípadného hospodárskeho zisku, ktorý príjemca získal využívaním tejto výhody. Takýto zisk môže byť odlišný od výhody, ktorú predstavuje uvedená pomoc, a dokonca sa môže ukázať ako neexistujúci, a to aj bez toho, aby táto skutočnosť mohla odôvodniť nevymáhanie tejto pomoci alebo vymáhanie odlišnej sumy, ako je suma, ktorú predstavuje výhoda získaná prostredníctvom dotknutej protiprávnej pomoci.
- 93 Pokiaľ ide úplne konkrétne o protiprávnu pomoc poskytnutú vo forme daňovej výhody, z judikatúry Súdneho dvora taktiež vyplýva, že vymáhanie pomoci predpokladá, že operácie, ktoré boli skutočne vykonané príjemcami dotknutej pomoci, budú podliehať daňovému zaobchádzaniu, ktoré by sa na nich vzťahovalo pri neexistencii protiprávnej pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. decembra 2005, Unicredito Italiano, C-148/04, EU:C:2005:774, bod 119).
- 94 V prejednávanej veci daňová výhoda, ktorú poskytovala DLD, spočívala podľa sporného rozhodnutia v uplatnení odlišných daňových sadzieb počas dotknutého obdobia, čo viedlo k výhode pre tie letecké spoločnosti v Írsku, ktoré boli povinné odvieť daň podľa sadzby vo výške dve eurá na úkor iných spoločností, ktoré boli povinné odvieť daň podľa sadzby vo výške desať eur na cestujúceho za rovnaké obdobie. Aer Lingus a Ryanair však nepreukázali, že by toto rozhodnutie bolo postihnuté protiprávnosťou, keď konštatuje existenciu štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 95 Za týchto podmienok vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 89 až 93 tohto rozsudku je potrebné uviesť, že vrátenie výhody získanej prostredníctvom pomoci, ako ju identifikovalo sporné rozhodnutie, si vyžadovalo, aby írske daňové orgány vymohli od osôb, ktoré mali prospech zo zníženej sadbou DLD rozdiel medzi sumou DLD, ktorú by boli povinné zaplatiť za každý z dotknutých letov v prípade neexistencie protiprávnej pomoci, teda sumou DLD podľa vyššej sadzby a sumou DLD, ktorú skutočne odvedli, teda sumou vypočítanou podľa zníženej sadzby DLD.
- 96 Preto je potrebné konštatovať, že v prejednávanej veci si vrátenie pomoci vyžadovalo vymáhanie sumy osem eur na cestujúceho za každý z dotknutých letov, ako to Komisia uviedla v článku 4 sporného rozhodnutia.
- 97 Úvahami uvedenými v bodoch 104 až 123 rozsudku Aer Lingus a v bodoch 120 až 149 rozsudku Ryanair nemožno odôvodniť, v rozpore s tým, čo uvádza Všeobecný súd, odlišný záver.
- 98 Keďže totiž letecké spoločnosti v súlade s účinnou írskou právnou úpravou priamo podliehali DLD, za okolností tejto veci nemá veľký význam to, že táto daň bola v írskej legislatíve nazvaná „spotrebná daň“. Z rovnakého dôvodu nemá význam ani otázka, či má byť z technického hľadiska DLD kvalifikovaná ako priama alebo nepriama daň.
- 99 Rovnako tak nemá z hľadiska vymáhania pomoci žiaden význam ani otázka „ekonomického prenesenia“, uvedená konkrétne v bode 91 rozsudku Aer Lingus a v bode 123 rozsudku Ryanair. V tejto súvislosti Všeobecný súd uviedol, že pokiaľ ide o lety podliehajúce zníženej sadzbe vo výške dve eurá na cestujúceho, je potrebné určiť, v akom rozsahu si dotknuté letecké spoločnosti skutočne ponechali ekonomickú výhodu vyplývajúcu z tejto zníženej sadzby.
- 100 Ako však vyplýva z bodov 92 a 93 tohto rozsudku, vymáhanie pomoci predpokladá vrátenie výhody, ktorú táto štátna pomoc poskytla svojmu príjemcovi, a nie vrátenie prípadného hospodárskeho zisku, ktorý príjemca získal využívaním tejto výhody. Nie je teda potrebné preskúmať, či a v akom rozsahu spoločnosti skutočne využili ekonomickú výhodu vyplývajúcu z použitia zníženej sadzby.
- 101 Úvahy Všeobecného súdu uvedené v bodoch 92 až 105 rozsudku Aer Lingus a v bodoch 124 až 136 rozsudku Ryanair svedčia o rovnakom zamernení si výhody, plynúcej z účinkov zníženej sadzby DLD, a zisku, ktorý príjemcovia pomoci z tejto výhody skutočne alebo hypoteticky mohli získať.

- 102 V rozpore s tým, k čomu dospel Všeobecný súd v bodoch 105 rozsudku Aer Lingus a 136 rozsudku Ryanair, totiž výhoda, ako ju označila Komisia v spornom rozhodnutí, nespočívala v skutočnosti, že by letecké spoločnosti podliehajúce tejto dani mohli „ponúknuť konkurenčnejšie ceny“. Spočívala jednoducho v tom, že tieto spoločnosti boli povinné odvieť nižšiu sumu DLD v porovnaní s tým, čo by museli zaplatiť, ak by ich lety podliehali vyššej sadzbe DLD. Otázka, či im táto výhoda umožnila ponúknuť konkurenčnejšie ceny leteniek alebo či túto výhodu využili iným spôsobom, sa týka prípadného zisku, ktorý mohli využitím výhody dosiahnuť, pričom takéto posúdenie je pre vymáhanie pomoci irelevantné.
- 103 Všeobecný súd v bode 110 rozsudku Aer Lingus a v bode 141 rozsudku Ryanair taktiež nesprávne konštatoval, že okolnosti ním prejednávaného prípadu sa odlišujú od veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 15. decembra 2005, Unicredito Italiano (C-148/04, EU:C:2005:774), a to v tom, že letecké spoločnosti, ktoré mali prospech zo zníženej sadzby DLD, „si nemohli zvoliť iné plnenie než to, ktoré zahrnovalo pomoc“.
- 104 Ako totiž Všeobecný súd v podstate uznal v bode 111 rozsudku Aer Lingus a v bode 142 rozsudku Ryanair, nič týmto spoločnostiam nebránilo v tom, aby zvýšili ceny leteniek bez dane za lety podliehajúce zníženej sadzbe DLD o sumu osem eur. Skutočnosť, že letecké spoločnosti mohli k cene bez dane podľa článku 23 ods. 1 nariadenia č. 1008/2008 pripočítať len sumu dve eurá zodpovedajúcu DLD vypočítanej podľa zníženej sadzby, nemôže viesť k odlišnému záveru, keďže suma zodpovedajúca rozdielu medzi dvoma sadzbami DLD, teda osem eur, mohla byť už predtým zahrnutá v cene letenky bez dane.
- 105 Úvahy, ktoré boli práve uvedené, nespochybňuje ani tvrdenie spoločnosti Ryanair založené na článku 13 smernice 2014/104. Ako to vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora citovanej v bodoch 89 a 90 tohto rozsudku, vymáhanie protiprávnej pomoci má iný cieľ než ten, ktorý sleduje smernica 2014/104. Uvedená smernica smeruje konkrétne k tomu, ako vyplýva z jej odôvodnení 3 a 4, aby sa pre každú osobu, ktorá sa pokladá za dotknutú porušením pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 101 a 102 ZFEÚ, zaistil praktický účinok jej práva na uplatnenie nároku na náhradu škody, o ktorej sa domnieva, že ju utrpela. V porovnaní s tým vymáhanie pomoci nesmeruje k náhrade žiadnej individuálnej škody, ale k obnoveniu situácie predchádzajúcej poskytnutiu tejto pomoci na dotknutom trhu.
- 106 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že Všeobecný súd sa vo svojich rozsudkoch dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 123 rozsudku Aer Lingus a v bode 119 rozsudku Ryanair konštatoval, že Komisia sa dopustila „nesprávneho posúdenia a nesprávneho právneho posúdenia“ tým, že stanovila sumu pomoci, ktorá sa má vymáhať od spoločností, ktoré mali prospech zo zníženej sadzby DLD, na osem eur na cestujúceho využívajúceho let, ktorého sa týka táto sadzba.
- 107 V dôsledku toho je potrebné vyhovieť odvolaniam Komisie a zrušiť bod 1 výroku v rozsudkoch Aer Lingus a Ryanair.

O žalobe pred Všeobecným súdom

- 108 Podľa článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu sám vydať konečné rozhodnutie vo veci, ak to stav konania dovoľuje. Tak je to aj v prejednávanej veci.
- 109 Napadnuté rozsudky je potrebné zrušiť, len pokiaľ ide o bod 1 ich výroku, a nie pokiaľ ide o ich bod 2, pričom toto zrušenie sa netýka zamietnutia prvého a piateho žalobného dôvodu spoločnosti Aer Lingus, a ani prvého, štvrtého a piateho žalobného dôvodu spoločnosti Ryanair zo strany Všeobecného súdu. Preto je potrebné preskúmať výlučne druhý až štvrtý žalobný dôvod spoločnosti Aer Lingus pred Všeobecným súdom, ako aj druhý a tretí žalobný dôvod spoločnosti Ryanair pred Všeobecným súdom.

O treťom a štvrtom žalobnom dôvode spoločnosti Aer Lingus pred Všeobecným súdom, ako aj o prvej časti tretieho žalobného dôvodu spoločnosti Ryanair pred Všeobecným súdom

- 110 Aer Lingus a Ryanair v podstate tvrdia, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, ako aj nesprávneho posúdenia, keď stanovila výšku pomoci, ktorú je potrebné vymáhať, na osem eur na cestujúceho pre každý let podliehajúci zníženej sadzbe DLD.
- 111 Tieto tvrdenia je potrebné zamietnuť z dôvodov uvedených v bodoch 85 až 106 tohto rozsudku.
- 112 Aer Lingus a Ryanair taktiež tvrdia, že keďže letecké spoločnosti nemajú ani možnosť vymáhať od každého z cestujúcich letov, ktoré podliehali zníženej sadzbe DLD osem eur, ktoré sú povinné vrátiť, povinnosť vrátiť túto sumu stanovená článkom 4 sporného rozhodnutia zodpovedá uloženiu dodatočnej dane alebo sankcie, čo porušuje zásady proporcionality a rovnosti zaobchádzania v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora, podľa ktorej vrátenie pomoci nemá byť pokladané za sankciu.
- 113 Tieto tvrdenia musia byť taktiež zamietnuté.
- 114 Ako uviedol generálny advokát v bode 83 svojich návrhov, vymáhanie sumy zodpovedajúcej rozdielu medzi daňou, ktorá by mala byť vybratá, ak by neexistovalo opatrenie protiprávnej štátnej pomoci, a nižšou sumou, ktorá bola odvedená v dôsledku uplatnenia tohto opatrenia, nepredstavuje novú, retroaktívne uloženú daň (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júna 1993, Komisia/Grécko, C-183/91, EU:C:1993:233, bod 17). Ide o vymáhanie časti pôvodnej dane, ktorá nebola zaplatená v dôsledku protiprávneho oslobodenia. Takéto vymáhanie nepredstavuje ani sankciu (rozsudok zo 17. júna 1999, Belgicko/Komisia, C-75/97, EU:C:1999:311, bod 65).
- 115 Taktiež pokiaľ ide o tvrdenie, že letecké spoločnosti, ktorých sa týka vymáhanie, nie sú schopné vymôcť od svojich vlastných zákazníkov dodatočnú daň, ktorú musia vrátiť, postačuje pripomenúť, že keďže protiprávna pomoc, ktorú Komisia identifikovala v spornom rozhodnutí, spočívala v uplatňovaní zníženej sadzby DLD, teda v čiastočnom oslobodení od dane, ktorou neboli zaťažení zákazníci leteckých spoločností, ale tieto spoločnosti samotné, vymáhania tejto pomoci si nevyhnutne vyžaduje vrátenie rozdielu medzi dvoma uplatniteľnými sadzbami. Ako to vyplýva aj z bodov 99 a 100 tohto rozsudku, platí to aj v prípade, keď príjemcovia tejto pomoci z danej výhody nezískali žiaden zisk, či už preto, že využitie tejto výhody poskytli svojim zákazníkom, alebo z akéhokoľvek iného dôvodu.
- 116 Napokon povinnosť vymáhania tejto pomoci neporušuje ani zásadu proporcionality, a ani zásadu rovnosti zaobchádzania. Jednak totiž z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že zrušenie nezákonnej pomoci prostredníctvom jej vymáhania je logickým dôsledkom konštatovania jej protiprávnosti, takže vymáhanie tejto pomoci s cieľom obnoviť pôvodný stav nemôže byť v zásade považované za neprimerané opatrenie vzhľadom na ciele ustanovení Zmluvy o FEÚ v oblasti štátnej pomoci (rozsudky z 11. marca 2010, CELF a Ministre de la Culture et de la Communication, C-1/09, EU:C:2010:136, bod 54, a z 28. júla 2011, Diputación Foral de Vizcaya a i./Komisia, C-471/09 P až C-473/09 P, neuvverejnený, EU:C:2011:521, bod 100).
- 117 Okrem toho príjemcovia pomoci, ktorí sú povinní ju vrátiť, sa zjavne nenachádzajú v rovnakej situácii ako letecké spoločnosti, ktoré z pomoci nemali prospech a netýka sa ich vymáhanie, takže nemožno hovoriť o odlišnom zaobchádzaní v podobných situáciách, pri porušení zásady rovnosti zaobchádzania.
- 118 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že tretí a štvrtý žalobný dôvod spoločnosti Aer Lingus pred Všeobecným súdom, ako aj prvú časť tretieho žalobného dôvodu spoločnosti Ryanair pred Všeobecným súdom je potrebné zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode spoločnosti Aer Lingus pred Všeobecným súdom a o druhej časti tretieho žalobného dôvodu spoločnosti Ryanair pred Všeobecným súdom

- 119 Aer Lingus a Ryanair tvrdia, že letecké spoločnosti, ktoré podliehali vyššej sadzbe DLD majú právo získať vrátenie preplatku odvedenej dane, a to tak z dôvodu, že zavedenie dvoch daňových sadzieb predstavuje porušenie voľného pohybu služieb podľa článku 56 ZFEÚ, ako aj v zmysle judikatúry vychádzajúcej z rozsudku zo 7. septembra 2006, Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528). V dôsledku toho predstavuje vymáhanie rozdielu medzi zníženou sadzbou DLD a vyššou sadzbou od spoločností, ktoré mali prospech zo zníženej sadzby DLD, porušenie článku 14 ods. 1 nariadenia č. 659/1999, ako aj zásad právnej istoty, efektivity a riadnej správy vecí verejných. Navyše takéto vymáhanie vedie k vážnym narušeniam hospodárskej súťaže. V dôsledku tohto vymáhania sa totiž tie letecké spoločnosti, ktoré budú predmetom tohto opatrenia vymáhania, dostanú do negatívnej situácie, keďže tieto spoločnosti budú povinné uhradiť daň vo výške desať eur na cestujúceho, zatiaľ čo ostatné letecké spoločnosti, ktoré získajú vrátenie ôsmich eur z desiatich eur na cestujúceho, ktoré pôvodne uhradili, budú musieť znášať len daň vo výške dve eurá na cestujúceho.
- 120 V tomto ohľade je potrebné uviesť, že na povahe opatrenia, ktorého sa týka sporné rozhodnutie, nie je nič analogické s povahou opatrenia, o ktoré išlo v rozsudku zo 7. septembra 2006, Laboratoires Boiron (C-526/04, EU:C:2006:528).
- 121 DLD bola totiž všeobecne uplatniteľnou daňou, pričom v spornom rozhodnutí Komisia dospela k záveru, že znížená sadzba DLD zodpovedá čiastočnému oslobodeniu od dane, ktoré samo osebe predstavovalo opatrenie štátnej pomoci. Za týchto okolností sa osoby podliehajúce dani nemôžu dovoliavať toho, že oslobodenie, z ktorého mali prospech iné podniky, predstavuje štátnu pomoc, aby sa tak vyhli plateniu tejto dane alebo aby dosiahli jej vrátenie (rozsudok zo 7. septembra 2006, Laboratoires Boiron, C-526/04, EU:C:2006:528, body 30 a 32, ako aj citovaná judikatúra).
- 122 Po tomto spresnení je potrebné pripomenúť, že ako vyplýva z bodov 78 a 79 tohto rozsudku, za okolností ako v tomto prípade, sa Komisia nemohla zdržať konštatovania existencie štátnej pomoci len z toho dôvodu, že existovala možnosť, že by príslušné vnútroštátne súdy mohli nariadiť vrátenie preplatku DLD tým leteckým spoločnostiam, ktoré nemali prospech z jej zníženej sadzby. Keďže Komisia bola povinná konštatovať existenciu štátnej pomoci, bola rovnako tak povinná aj nariadiť vymáhanie tejto pomoci.
- 123 Za takýchto okolností prislúcha dotknutému členskému štátu, v konkrétnom prípade Írsku, aby všetkými primeranými prostriedkami v súlade so svojou vnútroštátnou právnou úpravou, ako aj s právom Únie, zaistil, že prípadné vnútroštátne opatrenia, ktoré budú mať za následok vrátenie dane istým podnikom, nebudú viesť k novej pomoci, nezlučiteľnej s ustanoveniami Zmluvy o FEÚ v prospech podnikov, ktoré budú mať z tohto vrátenia prospech.
- 124 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že druhý žalobný dôvod spoločnosti Aer Lingus pred Všeobecným súdom, ako aj druhú časť tretieho žalobného dôvodu spoločnosti Ryanair pred Všeobecným súdom je potrebné zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode spoločnosti Ryanair

- 125 V rámci svojho druhého žalobného dôvodu pred Všeobecným súdom Ryanair tvrdí, že Komisia mala pri posudzovaní výhody plynúcej z DLD vziať do úvahy pomerný dopad DLD na rôzne konkurenčné podniky, keďže jednak niektoré podniky, konkrétne Aer Arann, mali prospech zo zníženej sadzby DLD pre oveľa vyšší percentuálny podiel ich letov, a jednak dopad DLD vypočítanej podľa vyššej sadzby, bol oveľa menej dôležitý v prípade letov obchodnou triedou a letov na dlhé vzdialenosti, ktoré ponúkala najmä Aer Lingus.

- 126 Aer Lingus ako vedľajší účastník konania vo veci T-500/12 nepodporuje návrhy spoločnosti Ryanair, pokiaľ ide o tento žalobný dôvod, ale domnieva sa, že relatívna dôležitosť výhody pre rôznych príjemcov môže byť relevantná pre určenie výšky pomoci, ktorá sa má vymáhať. Keďže však predmetom vedľajšieho účasti môže byť iba úplná alebo čiastočná podpora návrhov jedného z hlavných účastníkov konania, argumentácia spoločnosti Aer Lingus je v tejto časti neprípustná.
- 127 Pokiaľ ide o argumentáciu spoločnosti Ryanair, tá nemôže uspieť. Skutočnosť, že niektorí príjemcovia opatrenia pomoci mali možnosť získať z výhody, ktorú táto pomoc vytvára, zisk v pomerne vyššom rozsahu, než aký získali iné príjemcovia rovnakého opatrenia, nevytvára prekážku ani toho, aby Komisia mohla predmetné opatrenia označiť za štátnu pomoc nezlučiteľnú s jednotným trhom, a ani toho, aby nariadila vymáhanie výhody, ktorá vyplýva z uplatňovania tejto pomoci.
- 128 Z uvedeného vyplýva, že druhý žalobný dôvod spoločnosti Ryanair pred Všeobecným súdom nie je dôvodný a treba ho zamietnuť.
- 129 Vzhľadom na to, že jednak prvý a piaty žalobný dôvod spoločnosti Aer Lingus pred Všeobecným súdom, ako aj prvý, štvrtý a piaty žalobný dôvod spoločnosti Ryanair pred Všeobecným súdom boli zo strany Všeobecného súdu zamietnuté bez toho, aby uspeli odvolacie dôvody, ktoré spoločnosti Ryanair a Aer Lingus uviedli vo svojich jednotlivých vzájomných odvolaniach proti odôvodneniu napadnutých rozsudkov, o ktoré sa opieralo toto rozhodnutie o zamietnutí, takže bod 2 výroku napadnutých rozsudkov nadobudol právoplatnosť, a že jednak zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že ostatné žalobné dôvody, ktoré spoločnosti Aer Lingus a Ryanair uviedli pred Všeobecným súdom a ktoré sa týkali zrušenia sporného rozhodnutia, je taktiež potrebné zamietnuť, ich príslušné žaloby o neplatnosť je potrebné zamietnuť v celom rozsahu.

O trovách

- 130 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou o veci, rozhodne aj o trovách konania.
- 131 Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na odvolacie konanie na základe jeho článku 184 ods. 1, Súdny dvor uloží účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 132 Keďže Aer Lingus a Ryanair nemali vo veci úspech ani so svojimi vzájomnými odvolaniami, a ani so svojimi žalobami pred Všeobecným súdom, pričom Komisia navrhla zaviazat' ich na náhradu trov konania, je namieste uložiť im povinnosť, aby znášali svoje vlastné trovy konania a aby nahradili trovy konania, ktoré vznikli Komisii tak pred Všeobecným súdom, ako aj v konaní pred Súdnym dvorom.
- 133 Podľa článku 140 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora uplatniteľného na odvolacie konanie na základe jeho článku 184 ods. 1 členské štáty, ktoré do konania vstúpili ako vedľajší účastníci konania, znášajú svoje vlastné trovy konania. Z toho vyplýva, že Írsko znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Rozsudky Všeobecného súdu Európskej únie z 5. februára 2015, Aer Lingus/Komisia (T-473/12, neverejnený, EU:T:2015:78), a z 5. februára 2015, Ryanair/Komisia (T-500/12, neverejnený, EU:T:2015:73), sa zrušujú v rozsahu, v akom zrušujú článok 4 rozhodnutia Komisie 2013/199/EÚ z 25. júla 2012 o štátnej pomoci SA.29064 (11/C, ex 11/NN) – Diferencované daňové sadzby zavedené Írskom v oblasti leteckej dopravy, a to v rozsahu, v akom sa v ňom nariaďuje vymáhanie pomoci od jej príjemcov v sume, ktorá bola v odôvodnení 70 uvedeného rozhodnutia stanovená na osem eur na cestujúceho.**

2. **Vzájomné odvolania sa zamietajú.**
3. **Žaloby spoločností Aer Lingus Ltd a Ryanair Designated Activity Company o neplatnosť rozhodnutia 2013/199 sa zamietajú.**
4. **Spoločnosti Aer Lingus Ltd a Ryanair Designated Activity Company sú povinné znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii tak v konaní pred Všeobecným súdom Európskej únie, ako aj v konaní pred Súdny dvorom Európskej únie.**
5. **Írsko znáša svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy